

Migranș

www.milvus.ro

Tîrgu-Mureș

Volumul XI, nr. 1 • februarie 2009

Liliac mare cu potcoavă (*Rhinolophus ferrumequinum*) • Foto: Viorel Pocora

Chiropterofauna din aria Cheile Bicazului - Cheile Șugăului - Peștera Toșorog

Vizita din data de 15 aprilie 2007 aduce o specie nouă pentru fauna Moldovei, liliacul mare cu potcoavă. Identificarea s-a realizat pe baza unui exemplar găsit mort. ■ pag. 2

Chiropterofauna din aria Cheile Bicazului - Cheile Șugăului - Peștera Toșorog

**Baltag Emanuel Ștefan
Pocora Irina
Pocora Viorel**

În perioada aprilie 2007 – noiembrie 2008 s-a derulat proiectul *Studii asupra chiroptelor din Peștera Toșorog* (NT), finanțat, prin „Bursa Milvus”, în cadrul sesiunii din martie 2007.

Proiectul a avut ca scop identificarea speciilor de chiroptere din Peștera Toșorog și monitorizarea coloniei de hibernare, în vederea integrării peșterii în sistemul național de monitorizare a adăposturilor de hibernare pentru lilieci. Prin prezentul proiect a fost investigată și zona Cheile Bicazului – Cheile Șugăului.

Informațiile din literatura de specialitate privind chiropterofauna acestei arii sunt puține și vechi. Primele date, privind Peștera Toșorog, au fost colectate de Valenciuc N., Ion I., Horea M. și Ionescu V. între anii 1966-1972. Informații privind chiropterele din Cheile Bicazului – Cheile Șugăului sunt însă și mai puține, singura semnalare, datând din anul 1954, referindu-se la liliacul pitic (*Pipistrellus pipistrellus*) (Dumitrescu și colab. 1962-1963. Răspândirea chiroptelor în R. P. Română). În ceea ce privește Peștera Munticelu, singurele informații sunt colectate de Pocora (Ifrim) Irina, fiind cuprinse în lucrarea de licență: Date privind biologia, ecologia și etologia unor specii de chiroptere (2004, Facultatea de Biologie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași).

Pe durata studiului, efectuat de noi, au fost vizitate două peș-

teri (Peștera Toșorog și Peștera Munticelu) și două situri de importanță comunitară, Cheile Bicazului - Hășmaș (ROSCI0027), respectiv Cheile Șugăului - Munticelu (ROSCI0033).

Cu ocazia deplasărilor pe teren au fost identificate cu certitudine 12 specii de chiroptere (*Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis daubentonii*, *Myotis myotis*, *Myotis oxygnathus*, *Nyctalus lasiopterus*, *Nyctalus noctula*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Eptesicus nilssonii*, *Eptesicus serotinus*, *Vespertilio murinus*, *Barbastella barbastellus*).

Specia	M. myo.	M. oxy.	R. hip.	B. bar.	R. fer.	Össz.	B.h.	U%
Data								
15.04.2007	9	4	2	-	1	16	10,9	66,2
23.12.2007	45	16	9	7	-	77	9,8	70
26.02.2008	40	12	10	-	-	62	-	-
24.11.2008	30	10	4	-	-	44	7,95	82,37

Table 1: Repartizarea chiropterofaunei identificată în Peștera Toșorog pe specii și vizite.

M. myo. - *Myotis myotis*; M. oxy. - *Myotis oxygnathus*; R. hip. - *Rhinolophus hipposideros*; B. bar. - *Barbastella barbastellus*; R. fer. - *Rhinolophus ferrumequinum*; T. int. - temperatura în interiorul peșterii; U% - umiditatea în interiorul peșterii.

lieci, iar la data vizitei noastre, cel mai probabil, majoritatea liliecilor părăsiseră deja adăpostul.

Vizita din data de 15 aprilie 2007 aduce o specie nouă pentru fauna Moldovei, liliacul mare cu potcoavă (*Rhinolophus ferrumequinum*). Identificarea s-a realizat pe baza unui exemplar găsit mort. Măsurătorile efectuate exclud posibilitatea unei erori de identificare și indică, fără dubii, că exemplarul găsit aparține speciei menționate. Cel mai probabil specia utilizează această peșteră ca adăpost temporar.

Numărul maxim de lilieci observați în Peștera Toșorog a fost de 77 exemplare (decembrie 2007).

În ultima vizită la acest adăpost (noiembrie 2008) s-a identificat un număr relativ mic de lilieci, comparativ cu sezonul de hiber-

Scurtă prezentare a zonelor investigate:

Peștera Toșorog (Jgheabul cu Gaură)

Rezervație Speologică Monument al Naturii (legea 5/2000), Peștera Toșorog este situată pe raza localității cu același nume, comuna Bicazul Ardelean (NT). În acest adăpost au fost identificate 5 specii de chiroptere.

Prima vizită în această peșteră a fost efectuată în aprilie 2007, când s-a înregistrat un efectiv redus de chiroptere. Numărul mic de lilieci observați poate fi explicat prin faptul că peștera este folosită ca adăpost de hibernare pentru li-

care 2007-2008. Considerăm că acest fapt se datorează temperaturilor ridicate de la sfârșitul lunii noiembrie a anului 2008, astfel că lilieci au intrat mai târziu în hibernare.

Liliacul cărn (*Barbastella barbastellus*) a fost găsit într-o singură campanie de teren (decembrie 2007) în număr de 7 exemplare. Menționăm faptul că această specie preferă temperaturile scăzute în timpul hibernării și poate înregistra deplasări între adăposturi, în această perioadă.

Datele colectate pe parcursul celor patru vizite efectuate în Peștera Toșorog pot fi influențate și de aspectul peșterii (numeroase fride și spații greu accesibile), care îngreunează observarea liliecilor în ciuda atenției sporite pe care echipa a manifestat-o la

fiecare vizită. Astfel că, numărul liliecilor prezenți în această peșteră ar putea fi mai mare decât cel observat.

Având în vedere datele înregistrate în perioada aprilie 2007 – noiembrie 2008, considerăm că această peșteră este importantă atât ca adăpost pentru perioada de hibernare, cât și ca adăpost temporar pe ruta de migrație.

Toate cele 5 specii identificate aici sunt incluse în Anexa II. a Directivei Habitate a Uniunii Europene (92/43/EEC), respectiv în Anexa 3 a OUG 57/2007, anexe ce cuprind specii de animale și plante de interes comunitar a căror conservare necesită desemnarea de arie cu protecție specială.

Peștera Munticelu (Peștera Ghiocelul)

Rezervație naturală (legea 5/2000), peștera este situată pe raza localității Bicaz-Chei (NT). Chiropterofauna din Peștera Munticelu a mai fost studiată în anul 2004, când s-au identificat patru specii (Tabel 2). Prin prezentul proiect, nu s-a efectuat decât o deplasare în Peștera Munticelu, deoarece nu a constituit obiectul studiului nostru. Cu această ocazie au fost observate trei specii de lilieci. În urma rezultatelor obținute, s-a decis includerea Peșterii Munticelu în rețeaua națională de monitorizare a adăposturilor de hibernare pentru lilieci.

Datorită înălțimii mari la care este situat tavanul, în această peșteră, cele două specii surori, liliacul comun (*Myotis myotis*) și liliacul comun mic (*Myotis oxygnathus*) nu s-au putut diferenția.

Toate speciile identificate prin prezentul proiect, în Peștera Munticelu, sunt incluse în Anexa II. a Directivei Habitate a Uniunii Europene (92/43/EEC), respectiv în Anexa 3 a OUG 57/2007, ane-

Specia	<i>Myotis daubentonii</i>	<i>Myotis myotis/Myotis oxygnathus</i>	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Total
17.04.2004*	2	22	1	25
26.02.2008	0	65	1	62

Tabel 2: Repartizarea chiropterofaunei identificată în Peștera Munticelu pe specii și vizite.

* Lucrare de diplomă, Pocora (Ifrim) Irina, 2004. Facultatea de Biologie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

xe ce cuprind specii de animale și plante de interes comunitar, a căror conservare necesită desemnarea de arie cu protecție specială, iar liliacul de apă (*Myotis daubentonii*), identificat în 2004 este inclus în Anexa IV. a Directivei Habitate (92/43/EEC), respectiv în Anexa 4 a OU 57/2007, anexe ce cuprind specii de interes comunitar care necesită o protecție strictă.

Cheile Bicazului – Cheile Șugăului

În aria Cheile Bicazului – Cheile Șugăului s-au făcut înregistrări cu ajutorul detectorului de ultrasunete cu expansiune de timp (Tranquility II) și a unui dispozitiv de înregistrat (Sony MZ-NH600 Silver Hi-MiniDisc Walkman). Echipamentul a fost pus la dispoziție prin programul Indicator bat project – România - Darwin

Inițiative coordonate la nivel național de către Asociația pentru Protecția Liliecilor din România (www.aplr.ro).

În această arie au fost înregistrați 109 indivizi, dintre aceștia 90 au putut fi determinați până la nivel de specie (Tabel 3). Determinarea celorlalți 19 indivizi rămâne incertă.

Înregistrarea ultrasunetelor emise de chiroptere și analiza acestora este o metodă ce va suferii modificări în timp, cu precădere în privința cheilor de determinare. Astfel, nu se poate identifica specia pentru toate ultrasunetele înregistrate. În unele cazuri se poate identifica genul, perechea sau grupul de specii (Tabel 3), însă în altele, determinarea rămâne sub semnul întrebării (Tabel 4).

Având în vedere posibilitățile limitate ale acestei metode con-

continuare în pag. 4

Liliac cărn (*Barbastella barbastellus*) - Foto: Viorel Pocora

siderăm că datele prezentate în Tabelul 3, nu ilustrează, în totalitate, structura chiropterofaunei din aria studiată. Informațiile prezentate în Tabelul 4 sunt orientative, deoarece veridicitatea lor este pusă sub semnul întrebării. Pentru confirmarea acestor specii este necesară intensificarea studiilor în aria Cheile Bicazului – Cheile Șugăului.

Datele colectate prin prezentul proiect completează informațiile existente în literatura de specialitate. Acestea sunt utile pentru întocmirea planului de management al siturilor de importanță comunitară, Cheile Bicazului – Hășmaș (ROSCI0027) și Cheile Șugăului – Munticelu (ROSCI0033), respectiv pentru completarea măsurilor de management în cazul Rezervației Speologice Monument al Naturii Peștera Toșorog.

Luând în considerare diversitatea speciilor de lilieci, precum și bogățiile de natură geologică din aria Peștera Toșorog – Cheile Bicazului – Cheile Șugăului – Peștera Munticelu, considerăm că este necesară acordarea unei atenții sporite și recomandăm derularea unor proiecte de inventariere și monitorizare pe termen lung a chiropterofaunei din această arie.

Adresăm mulțumiri tuturor

Nr.	Specia	Nr. de ex.
1	<i>Myotis sp.</i>	8
2	<i>Myotis daubentonii</i>	28
3	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	3
4	<i>Nyctalus noctula</i>	4
5	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	34
6	<i>Eptesicus nilssonii</i>	2
7	<i>Vespertilio murinus</i>	5
8	<i>Nyctalus leisleri</i> / <i>Eptesicus nilssonii</i>	1
9	<i>Eptesicus serotinus</i> / <i>Nyctalus leisleri</i>	1
10	<i>Eptesicus serotinus</i> / <i>Eptesicus nilssonii</i>	1
11	<i>Vespertilio murinus</i> / <i>Nyctalus lasiopterus</i>	2
12	<i>Eptesicus serotinus</i> / <i>Nyctalus leisleri</i> / <i>Nyctalus noctula</i> / <i>Vespertilio murinus</i>	1
Total		90

Tabel 3: Repartizarea indivizilor identificați în aria Cheile Bicazului – Cheile Șugăului

Nr.	Specia	Nr. de exemplare	Observații
1	<i>Myotis daubentonii</i>	5	
2	<i>Myotis nattereri</i>	4	
3	<i>Nyctalus noctula</i>	1	sunete sociale
4	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	2	1 sunet social
5	<i>Eptesicus nilssonii</i>	3	
6	<i>Myotis myotis</i> / <i>Myotis oxygnathus</i>	3	
7	<i>Myotis nattereri</i> / <i>Myotis daubentonii</i>	1	
Total		19	

Tabel 4: Repartizarea indivizilor, a căror ultrasunete nu au putut fi identificate cu certitudine, în aria Cheile Bicazului – Cheile Șugăului.

persoanelor ce au contribuit la realizarea acestui proiect: Asoltanei Loredana, Baltag Aurel, Bolboacă Lucian Eugen, Dragu Anca, Ifrim Iulian, Iluță Codrin Constantin, Lupu Lucian, Nechifor Magda, Palamiuc Lavinia, Popescu Iri-nel, Ștefan Andrei, Tomazatos Alexandru, Ungureanu Mădălina. ■

Notă:

Rhinolophus hipposideros – liliacul mic cu potcoavă, *Myotis mystacinus* – liliacul mustăcios, *Myotis nattereri* – liliacul lui Natterer, *Nyctalus lasiopterus* – liliacul mare de amurg, *Nyctalus noctula* – liliacul de amurg, *Nyctalus leisleri* – liliacul mic de amurg, *Eptesicus nilssonii* – liliacul nordic, *Eptesicus serotinus* – liliacul cu aripi late, *Vespertilio murinus* – liliacul bicolor.

Evaluarea speciilor țintă în vederea desemnării de noi arii Natura 2000

Kecskés Attila

Pe când atenția biologilor este atrasă mai recent de cercetări tot mai interesante din domeniul ecologiei, etologiei, în ultimul timp cunoștințele faunistice abia că se îmbogățesc cu date noi. Ba chiar, datorită schimbărilor rapide ale habitatelor

naturale, se învechesc multe date faunistice valoroase. Conform perspectivei generale, datele faunistice nu reprezintă, în sine, o adevărată valoare științifică, neputând fi publicate în reviste de specialitate de nivel înalt. Deoarece activitatea științifică a biologilor și ecologilor este evaluată după numărul și valoarea științifică a articolelor publicate, cercetările faunistice se pierd și mai mult în umbră. Pe lângă acestea se mai adaugă și faptul că este foarte greu de găsit finanțare pentru cercetări faunistice și colectare de date. Lipsa acută

a datelor faunistice a devenit mai vizibilă după aderarea României la UE când, conform Directivei Păsări și Directivei Habitare, trebuia să fie desemnate zone protejate pentru ocrotirea speciilor și a habitatelor conform datelor faunistice recent colectate. Desemnarea siturilor Natura 2000, conform celor două directive, presupune că fiecare stat membru este obligat să delimiteze și să propună arii noi pentru speciile de animale și plante de interes comunitar până la o dată scadentă, definită.

Data scadenței pentru desemnarea siturilor în România a expirat în luna mai a anului 2008. Bazându-se doar pe date învechite și în lipsa celor noi satisfacerea acestor cerințe este imposibilă. Acest fapt s-a conturat și la Seminarul Biogeografic, când specialiștii din UE au evaluat rezultatele oficialităților române. Astfel, pentru desemnarea noilor situri, România a primit prelungire până în septembrie 2009.

Majoritatea habitatelor sunt deja amenințate de diferite investiții infrastructurale de mare anvergură. Datorită conflictelor de interese, instituțiile de stat sunt numai parțial capabile de a îndeplini această cerință, în felul acesta o parte din această sarcină le revine specialiștilor din sfera civilă.

Cu sprijinul Fundației pentru Parteneriat din Miercurea Ciuc și WWF, Asociația Grupul Milvus încearcă să ducă la bun sfârșit această solicitare. Scopul nostru este evaluarea distribuției unor specii de interes comunitar precum și identificarea habitatelor care necesită protecție și va reprezenta o arie importantă din cadrul rețelei Natura 2000.

Habitatele protejate trebuie să alcătuiască această rețea în așa fel încât infrastructurile planificate pe viitor, precum și alte activități umane să nu pericliteze supraviețuirea pe termen lung a speciilor țintă pentru care situl a fost desemnat.

În lipsă de timp suntem nevoiți să organizăm activitățile în așa fel încât, în cel mai scurt timp posibil, să ajungem în posesia cât mai multor informații necesare. Lupul (*Canis lupus*) și ursul brun (*Ursus arctos*) sunt într-o situație avantajoasă, deoarece datele despre distribuțiile și efectivele lor sunt cât de cât utilizabile. Astfel, în bioregiunea continentală, nici nu au fost desemnate situri pentru protejarea habitatelor acestor două specii. De aceea, noi propunem asigurarea coridoarelor naturale care leagă subpopulațiile existente precum și includerea celor mai importante zone de hrănire.

Despre celelalte specii țintă abia

dacă există câteva date care ne pot fi utile. Deoarece efectuarea unui studiu integral pentru fiecare specie în parte nu este posibil, am ales vidra (*Lutra lutra*) ca specie țintă, al cărei studiu distribuțional permite, în același timp, efectuarea paralelă și al altor studii adecvate și celorlalte specii de interes comunitar. Totodată siturile desemnate pentru vidră pot acoperi parțial habitatele esențiale ale castorului (*Castor fiber*), diferiți pești, amfibieni și a țestoasei europene de apă (*Emys orbicularis*). Munca noastră a început de de-a lungul râurilor Mureș, Someș, Olt, Siret și Ialomița, unde am colectat date privind prezența permanentă, sau ocazională, a vidrei și a castorului. De asemenea, paralel cu studiul distribuției vidrei, de-a lungul râurilor identificăm și habitatele importante conservării populațiilor de popândăi (*Spermophilus citellus*). Unde este necesar, vom recurge și la colectarea ingluviilor de bufnițe, deoarece aceasta este unica metodă pentru depistarea prezenței șoarecelui săritor de stepă (*Sicista subtilis*). Identificarea habitatelor actuale ale celorlalte specii Natura 2000, cum ar fi grivanul dobrogean (*Mesocricetus newtoni*), dihorul de stepă (*Mustela eversmanni*), dihorul pătat (*Vormela peregusna*) și nurca europeană (*Mustela lutreola*) ar necesita mai multe expediții pentru care nu avem nici timpul necesar dar nici sprijin material. În acest caz suntem nevoiți să ne mulțumim cu eventuala apariție a unor exemplare de pe urma analizei ingluviilor de bufnițe, colectate din zonele unde aceste specii au fost semnalate mai demult, sau întâmplător, prin identificarea unor exemplare călcate de autovehicule, ori din informații primite de tăbăcari. ■

Zone de vizitat Munții Baraolt și Bodocului

Zeitz Róbert

Poate că mulți dintre cititori, mai ales cei din Transilvania, au auzit de, sau chiar au vizitat această zonă deosebită, fiind vorba de fapt despre una dintre cele mai speciale și caracteristice locații din regiune.

Zona poate fi accesată cel mai ușor prin drumul național Sfântu Gheorghe – Miercurea Ciuc (DN12). Parcurgând acest traseu dinspre sud (Sfântu Gheorghe) spre nord, în partea estică vom întâlni M-ții Baraoltului, iar pe partea de vest a drumului sunt situați M-ții Bodocului. Dinspre vest sunt delimitați de drumul județean Araci-Baraolt, iar dinspre est de drumul internațional dintre Chiciș – Târgu-Secuiesc, respectiv drumul național Târgu Secuiesc - Cozmeni.

Aria prezintă o structură deluroasă, cu păduri întinse, predominant de fag și diverse specii de Quercus, înconjurate de pajiști, fânațe și zone agricole. Dat fiind faptul că situl este una dintre zonele cel mai puțin industrializate din Transilvania, și că marea majoritate a oamenilor se ocupă de agricultură, peisajul atrăgător nu s-a schimbat semnificativ în ultimele decenii. Totuși, în momentul de față există o presiune antropică mare privind tăierea pădurilor, care sunt aproape în exclusivitate private. Sperăm că această presiune poate fi oarecum controlată prin declararea zonei ca arie de protecție specială (sit Natura 2000).

Munții Baraolt fac parte din lanțul interior al Carpaților Orientali, și au căpătat numele după orașul Baraolt aflat la nord, la poalele acestuia. Sunt constituiți din roci sedimentare și au o creastă în lungime de 45 km, iar lățimea maximă atinge 20 km. Suprafața Munților Baraolt

continuare în pag. 6

Kovács N. împreună cu Horváth L. efectua o drumeție în M-ții Rodnei la data de 12 septembrie 2006, când pe versantul vârfului Rebra, la o altitudine de 2050 m au observat un exemplar tânăr de prundăraș de munte (*Charadrius morinellus*). Pasărea era foarte blândă, permițând apropierea observatorilor la distanța de 5-6 m și abia atunci se ridica și zbura 30-40 m după care s-a lăsat din nou. Prundărașul a repetat acest comportament, la apropierea noastră, de trei ori.

Deși data observației coincide cu perioada de migrație a speciei, trebuie să avem în vedere faptul, că din zona vârfului Rebra sunt cunoscute observații conform cărora a fost citat cuibăritul probabil al speciei cu câteva decenii în urmă. Din acest motiv nu putem exclude cu desăvârșire posibilitatea ca exemplarul observat să fie puilul unei perechi care a cuibărit în zonă. Despre acest exemplar s-au realizat și fotografii.

K.N. ■

La data de 27 noiembrie 2008 Dhainaut G. și Kovács I. au observat un exemplar juvenil/femelă de rață neagră (*Melanitta nigra*) la acumulara de la Tileagd (BH). Pasărea se afla într-un stol de 4000-5000 rate. Specia apare la noi în număr mic și neregulat.

K.I. ■

Pe acumulara de la Tileagd (BH), la data de 24 noiembrie 2008 Daróczy J. Sz. și Gyékény G. au observat în vecinătatea câtorva exemplare de pescăruși răzători (*Chroicocephalus ridibundus*), un pescăruș tridegetat adult (*Rissa tridactyla*) în penaj de iarnă. Pasărea a venit dinspre Crișul Repede, iar după ce s-a rotit de câteva ori pe de asupra barajului a zburat înapoi în direcție vestică. După două zile, la 26 noiembrie, în prezența lui Botoș A., Bugariu S., Dehelean L., Fântână C., Sandu A. și Ólvedi Sz. pasărea a fost reobservată, odihnindu-se pe apă, dinsus de baraj. Despre acest exemplar s-au realizat și imagini doveditoare.

D.J.Sz. ■

continuare din pag. 5

este de cca. 600 km². Datorită fenomenelor postvulcanice, în zonă se găsesc un număr mare de izvoare minerale și unul dintre cele mai vechi și renumite fabrici de îmbuteliat apă minerală naturală de la Biborțeni.

Munții Bodocului sunt situați la est de Munții Baraoltului și fac parte din Carpații Orientali. Au origine vulcanică, fenomenele post vulcanice având efecte și astăzi (izvoare minerale, gaze naturale ca hidrogen sulfuric, amoniac etc).

Zona este slab industrializată, iar densitatea populației este redusă. Majoritatea oamenilor practică agricultura, o importantă sursă de venit fiind laptele de vacă.

Majoritatea pădurilor aflate în zonă sunt cele de fag, acestea având, în primăvară, un covor de vegetație bogat în specii ca: *Galanthus nivalis*, *Erythronium dens-canis*, *Helleborus purpurascens*. Alte specii de plante rare pentru zonă sunt: *Hepatica transilvanica*, *Dentaria glandulosa*, *Lilium martagon*, *Cypripedium calceolus*, *Pulmonaria rubra*, *Symphytum cordatum*, *Telekia speciosa*.

Fauna de nevertebrate este deosebit de bogată, datorită varietății habitatelor existente aici. Există studii asupra Arahnelor, Lepidopterelelor și Coleopterelelor.

În pâraiele din zonă există numeroase specii de pești dintre care amintim: *Salmo trutta fario*, *Cottus gobio*, *Phoxinus phoxinus*, *Leuciscus cephalus* și *Barbus barbus*.

Zona este deosebit de bogată în mamifere, atât ca specii cât și ca număr. O problemă specifică locală este managementul neadecvat al vânatului și al speciilor protejate de lege. Pentru zonă sunt reprezentative următoarele specii: căprioara, mistrețul, ursul brun, cerbul carpatin, râsul, lupul, vulpea, pisica sălbatică, viezurele și cele două specii de jderi.

Datorită faptului că această regiune dispune de o avifaună cui-

băritoare deosebit de bogată, și o densitate de specii care figurează în anexa 1 a Directivei Păsări a UE, în prezent aria este parte a rețelei Natura 2000 cu numele „Munții Baraolt-Bodoc”, fiind propusă de către Asociația „Grupul Milvus”. În zonă au fost observate peste 120 de specii de păsări, dintre care 44 de specii din Anexa 1. Aici amintim: acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*) și barza neagră (*Ciconia nigra*) care dispun de o abundență foarte mare la nivel de țară, viesparul (*Pernis apivorus*), cărstelul de câmp (*Crex crex*), huhurezul mare (*Strix uralensis*), ghionoaia sură (*Picus canus*), ciocănitoarea neagră (*Dryocopus martius*), ciocănitoarea cu spate alb (*Dendrocopos leucotos*), muscarul mic (*Ficedula parva*) și muscarul gulerat (*Ficedula albicollis*).

Valoarea peisagistică a zonei este mare, putând fi întâlnite aici și numeroase monumente istorice. Zona este frecventată de turiști în toată perioada anului, oferind astfel localnicilor o posibilitate de venit alternativ. Cele mai atrăgătoare și renumite peisaje sunt: Cheile Vârghișului, Lacul Sfânta Ana, peșterile sulfuroase, Băile Tușnad, Băile Malnaș și peisajul zonei Baraoltului, care oferă relaxare celor dornici de excursie. Dintre cele mai importante monumente istorice amintim următoarele: biserici vechi (Biborțeni, Micloșoara), fortificații medievale (Aita Mare, Belin), castele (Micloșoara, Vârghiș) și nu în ultimul rând trebuie să menționăm aici și expozițiile de artă populară (Vârghiș, Bățanii Mici). Infrastructura turistică este în curs de dezvoltare. Se înființează pensiuni și hoteluri cu posibilități de cazare. Să sperăm ca această zonă va rămâne un loc cu aspect natural, așa cum este în prezent, cu un peisaj miraculos și cu o avifaună deosebit de bogată și care va servi ca loc de recreere și de cercetare pentru toți iubitorii naturii. ■

Inelare de păsări la Eleșteele Păingeni - Glodeni în 2008

Kovács István

În 2008 am inițiat un program de inelare la Eleșteele Păingeni-Glodeni (MS). Pe lângă studiul migrației păsărilor, tabăra a avut și un scop educativ, oferind posibilitate copiilor interesați să facă cunoștință cu metoda inelării. Activitățile s-au derulat între 20 iulie și 7 septembrie, cu două zile de inelare în fiecare săptămână.

Locul ales pentru această activitate se situează la capătul superior al ultimului lac, cel de lângă satul Glodeni. În acest loc există un mozaic de habitate, care permite capturarea unei diversități mari de specii. Habitatete importante pentru inelare au fost stufărișul din capătul lacului, tufișurile dealungul unui pârau mic, canalul dintre cele două lacuri și un habitat umed dominat de specii de *Carex* și puțin stuf. Suprafața totală a plaselor

amplasate era de 380 m².

În timpul celor 14 zile de inelări am reușit să capturăm 863 de exemplare din 50 de specii. În cel mai mare număr au fost inelate lăcarul de mlaștină (*Acrocephalus palustris*), presura galbenă (*Emberiza citrinella*), rândunica (*Hirundo rustica*) și lăcarul mic (*Acrocephalus schoenobaenus*). Dintre speciile mai rare, și mai greu de capturat, putem aminti stârcul pitic (*Ixobrychus minutus*), creștețul pestriț (*Porzana porzana*), fluierarul de zăvoi (*Tringa ochropus*), fluierarul de munte (*Actitis hypoleucos*), ciuful de pădure (*Asio otus*) și codobatura de munte (*Motacilla cinerea*). Lista totală a speciilor și numărul exemplarelor inelate este prezentată în tabelul alăturat.

Cu această ocazie aș dori să le mulțumesc inelatorilor și tuturor participanților pentru ajutor, respectiv domnului Bartha László, directorul Pescăriei Păingeni, pentru sprijinul acordat. ■

Denumire românească	Denumire științifică	Total
Stârc pitic	<i>Ixobrychus minutus</i>	2
Creșteț pestriț	<i>Porzana porzana</i>	1
Fluierar de zăvoi	<i>Tringa ochropus</i>	1
Fluierar de munte	<i>Actitis hypoleucos</i>	4
Ciuf de pădure	<i>Asio otus</i>	1
Pescăraș albastru	<i>Alcedo atthis</i>	16
Ciocănițoare pestriță mare	<i>Dendrocygna major</i>	3
Ciocănițoare de grădini	<i>Dendrocygna syriacus</i>	1
Capântortură	<i>Jynx torquilla</i>	2
Rândunică	<i>Hirundo rustica</i>	76
Lăstun de mal	<i>Riparia riparia</i>	17
Fâsă de pădure	<i>Anthus trivialis</i>	3
Codobatură albă	<i>Motacilla alba</i>	2
Codobatură de munte	<i>Motacilla cinerea</i>	1
Codobatură galbenă	<i>Motacilla flava</i>	4
Măcăleandru	<i>Erithacus rubecula</i>	11
Privighetoare de zăvoi	<i>Luscinia luscinia</i>	28
Mărăcinar negru	<i>Saxicola rubicola</i>	2
Mărăcinar mare	<i>Saxicola rubetra</i>	3

continuare în pag. 8

Știri scurte

În data de 2 decembrie 2008 Baltag E. a observat un stol de 79 exemplare de ciocărlia urecheate (*Eremophila alpestris flava*) pe Valea Prutului, între localitățile Probota și Trifești (IS). Într-un alt stol, de 11 exemplare, au fost observate și în data de 3 decembrie 2008, în zona barajului lacului Hălțeni (IS), de către Bolboacă L., Radu G. și Baltag E. La 17 februarie 2009 B. E., tot în vecinătatea lacului Hălțeni, pe un teren agricol, a identificat un stol compus de 14 păsări aparținând acestei specii. Subspecia are un areal de distribuție nordic, însă în afara perioadei de cuibărit poate înregistra deplasări pe distanțe mari. B.E.

În cursul unei deplasări pe teren, la data de 3 decembrie 2008 Bolboacă L., Radu G. și Baltag E. au identificat un exemplar de corcodel de iarnă (*Podiceps auritus*) care înota alături de un exemplar de corcodel cu gât roșu (*Podiceps grisegena*), lângă barajul de la Hălțeni (IS). Un exemplar de corcodel de iarnă, - specie rară pentru această regiune a țării - a mai fost observat, în acest loc, și în data de 12 februarie 2008, observație publicată într-un număr anterior al revistei Migrants. B.E. ■

Înărița (*Carduelis flammea*) este un oaspete obișnuit de iarnă în România, care, în afara anilor de invazie, apare în număr redus la noi. Ultima invazie a avut loc în iarna anilor 2005-2006, când cele mai mari stoluri observate au numărat 50 de exemplare. Deși iarna trecută numărul observațiilor nu a fost semnificativ, au fost observate, în două rânduri, stoluri foarte numeroase. În data de 27 ianuarie 2009 Dhainaut G., Komáromi I. și Kovács I. au observat două stoluri de câte 300-350, respectiv 150-200 de exemplare, la o altitudine de 1100 m, lângă Bistra Mureșului (MS). Un alt stol de 150-200 exemplare a fost văzut de către Dhainaut G. și Kovács I. la Scărița-Belioara, lângă Poșaga de Sus (AB). În ambele cazuri înărițele s-au hrănit, preponderent, pe arbori de mesteacăn. K.I. ■

La data de 16 iunie 2008, lângă localitatea Plăsoiu (BR), situată pe malul Lacului Amara am capturat și inelat un exemplar adult de lăcar cafeniu (*Acrocephalus agricola*). Pasărea a fost capturată într-un stuăriș care s-a format pe fundul unui lac abandonat și golit.

Curiozitatea observației constă din faptul că cel mai vestic areal de cuibărit cunoscut al speciei se află în Delta Dunării și sistemul lagunar Razelm-Sinoe și după cunoștințele noastre această specie nu a mai fost observată, până în prezent, în interiorul țării. Locul capturării se află la o distanță de cel puțin 130 km de zonele de cuibărit cunoscute, dar caracteristicile de habitat de aici pot fi considerate identice cu cele din locurile obișnuite din Dobrogea. Deși data capturării acestui exemplar coincide cu perioada de reproducere a speciei, observația noastră nu poate confirma cuibăritul cert din motivul că în zonă nu am auzit păsări cântând și exemplarul nu prezenta pată de clocit.

Cu toate acestea considerăm că în unele zone ale Bărăganului cuibăritul speciei poate fi posibil.

La inelarea păsării au fost prezenți Daróczy J. Sz., Dehelean L., Gyékény G. și Ölvedi Sz.

D.J.Sz. ■

Pe un forum ornitologic, Ohad

Hatzofe a postat o știre și o fotografie cu un pelican comun (*Pelecanus onocrotalus*) cu un inel de plastic albastru inscripționat.

În scurt timp am aflat că pasărea a fost observată și fotografiată la 2 noiembrie 2008 de către Pablo Rudaeff pe un câmp de lângă Kibbutz Ein Hamifratz's, nordul Israelului (32.53 N / 35.6 E).

Pelicanul, un exemplar subadult, a fost inelat de către Sebastian Bugariu la data de 12 iunie 2008 pe canalul 5 din laguna Sinoe, (44.41.40 N / 28.57.01 E) Delta Dunării.

Exemplarul a fost capturat într-o plasă de pesuit și inelat, pe piciorul stâng cu un inel albastru cu inscripția albă 'R368', după care a fost eliberat.

Între data inelării și regăsire au trecut 0 ani, 4 luni și 20 de zile. Pasărea a efectuat o deplasare în direcția SE, parcurgând o distanță de 1.415 km. B.S. ■

continuare din pag. 7

Denumire românească	Denumire științifică	Total
Mierlă	<i>Turdus merula</i>	14
Sturz cântător	<i>Turdus philomelos</i>	11
Silvie cu cap negru	<i>Sylvia atricapilla</i>	32
Silvie de câmp	<i>Sylvia communis</i>	27
Silvie mică	<i>Sylvia curruca</i>	8
Silvie de zăvoi	<i>Sylvia borin</i>	28
Grelușel de stof	<i>Locustella luscinioides</i>	5
Grelușel de zăvoi	<i>Locustella fluviatilis</i>	7
Lăcar de stof	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	24
Lăcat de mlaștină	<i>Acrocephalus palustris</i>	114
Lăcar de stof/mlaștină	<i>Acrocephalus scirpaceus/palustris</i>	1
Lăcar mic	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	74
Lăcar mare	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	24
Frunzăriță galbenă	<i>Hippolais icterina</i>	3
Pitulice mică	<i>Phylloscopus collybita</i>	64
Pitulice fluierătoare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	11
Pitulice sfârâitoare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	5
Muscara sur	<i>Muscicapa striata</i>	4
Pițigoi mare	<i>Parus major</i>	14
Pițigoi albastru	<i>Cyanistes caeruleus</i>	17
Pițigoi sur	<i>Poecile palustris</i>	1
Pițigoi codat	<i>Aeghitalos caudatus</i>	11
Sfrâncioc roșiatic	<i>Lanius collurio</i>	17
Gaiță	<i>Garrulus glandarius</i>	3
Grangur	<i>Oriolus oriolus</i>	2
Vrabie de câmp	<i>Passer montanus</i>	6
Cinteză	<i>Fringilla coelebs</i>	10
Sticlete	<i>Carduelis carduelis</i>	2
Botgros	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	51
Presură galbenă	<i>Emberiza citrinella</i>	81
Presură de stof	<i>Emberiza schoeniclus</i>	14
Total		863

Specii declarate dispărute și redescoperite și specii noi descoperite (partea II)

Realizat și adaptat de către Daróczy J. Sz.

Cercetătorii Institutului Smithsonian din America au descoperit o specie nouă pentru știință în cadrul unei expediții organizate în Africa. Specia cu talie mică, care este înrudită cu măcăleandru, muscarii și mărăcinarii, a fost observată prima oară în 2001 de către

câțiva cercetători care derulau un program de studii biodiversității în sud-vestul Gabonului. Inițial însă s-a crezut că este vorba doar de exemplare tinere și imature ale unei specii de mărăcinar de pădure aparținând genului *Stiphornis*. În anul 2003, ornitologul Brian Schmidt, de la Muzeul Național Washington din cadrul Institutului Smithsonian, a colectat, în Gabonban, câteva exemplare pentru colecția muzeului. Când a comparat exemplarele colectate cu cele aflate în colecția muzeului, a observat imediat că penajul și coloritul celor noi colectate diferă mult de cele din colecție. Astfel a ajuns la concluzia, că are de a face, cel mai probabil, cu o nouă specie pentru știință. Geneticienii Grădini Zoologice Smithsonian au comparat ADN-ul speciilor recent colecta-

te cu cele ale celorlalte patru specii ale genului. Rezultatele au dovedit clar faptul că este vorba de o specie separată și distinctă, necunoscută până în acel moment. Această specieare - datorită culorii caracteristice de un verde oliv al spatelui și al târâței - a primit numele de "mărăcinar de pădure cu spate verzui" (*Stiphornis pyrrholaemus*). Cu această descoperire, lista oficială al speciilor din Gabon a crescut la 753. ■

În New Delhi s-a redescoperit o specie rară, care nu a mai fost văzută de 140 de ani. Lăcarul cu cioc lung (*Acrocephalus orinus*), ca și celelalte specii înrudite, are un colorit maroniu-cafeniu; are însă aripi scurte și cioc mai lung. Specia a fost cunoscută doar după un singur exemplar colectat, care a fost capturat la 13 noiembrie 1867 în Valea Sutlej din India.

Specia este așa de rară încât savanții dezbat, de mult timp, ideea ca aceasta este o specie aparte, sau este vorba doar de exemplare anormale ale lăcarului nordic (*A. dumetorum*). Aceste dezbateri au luat însă sfârșit când, în martie 2006, un ornitolog a capturat un exemplar al speciei în Tailanda, lângă Bangkok. Imaginile fotografice și testul ADN au confirmat că, într-adevăr, avem de a face cu o specie distinctă. Cu puțin timp după această captură, specia a fost întâlnită și în Parcul Național Kanha din centrul Indiei. Când s-a descoperit pentru prima oară specia, acesta a intrat în nomenclator și a fost citat sub denumirea de *Phyllopeuste macrorhyncha* (Hume, 1869), denumire care după doi ani a fost schimbată în *Acrocephalus macrorhynchus* (Hume, 1871). Însă mulți dintre specialiștii au considerat, până înainte de anul 2002, că numele științific actual al speciei (*Acrocephalus orinus*) este doar sinonim cu *Acrocephalus stentoreus*. ■

O specie despre care s-a crezut timp de aproape optzeci de ani că este extinctă a fost redescoperită, recent, în apropiere de Papua Noua Guinee. Furtunarul lui Beck (*Pseudobulweria becki*) a fost fotografiat în Arhipelagul Bismarck în vara anului 2007 de către ornitologul israelian Hadoram Sirihai. Cu ocazia expediției organizate în perioada iulie-august au fost fotografiate cel puțin treizeci de exemplare diferite, astfel existența speciei a fost certificată de către numeroase instituții. Deși se pare că specia s-ar fi văzut și cu doi ani în urmă, la Queensland, pe coastele Australiene ale Mării Coral,

în cazul unei specii de asemenea raritate ne putem exprima cu privire la existența ei doar după aceste imagini doveditoare. Înaintea redescoperirii, acest furtunar a fost observat ultima oară în anul 1929. Exemplarele tinere, observate cu ocazia expediției, confirmă cuibăritul recent al speciei. Furtunarul-Beck, care poartă acum numele celui care l-a descoperit, până în prezent a fost cunoscut și descris după doar două exemplare colectate în 1928 și 1929 de către ornitologul Rollo Beck. Observarea acestei specii pe teren este îngreunată mult de faptul că duce o viață nocturnă, iar recunoașterea și identificarea corectă este grea, fiindcă seamănă foarte mult, și este ușor de confundat, cu furtunarul de Tahiti (*Pseudobulweria rostrata*). ■

Biologii de la Peregrine Fund în 2006 au redescoperit, în partea de nord al insulei Madagascar, rața de Madagascar (*Aythya innotata*), o specie endemică considerată de către mulți cercetători dispărută. În urma cercetării au fost identificate nouă exemplare adulte și patru păsări tinere cu vârsta de cca. două săptămâni. Specia a fost catalogată extinctă de un deceniu și jumătate, ultimul ei exemplar a fost observat în 1991 pe lacul Alaotra din podișul centrul al Madagascarului. Acest exemplar, un mascul solitar, a fost capturat și transportat la Grădina Zoologică și de Botanică din Antananarivo, unde a murit după un an. Declinul accentuat al populației raței de madagascar a început încă din anii '40 și '50. Motivul acestui regres numeric rapid a fost cauzat de degradarea stării lacurilor și zonelor umede, răspândirea speciilor de plante și pești introduse, precum și transformarea mlaștinilor în orezării. Ultima dată specia a fost observată în număr mai semnificativ (20 ex.) în luna iunie a anului 1960 pe lacul Alaotra. Ultima observație referitoare la specie (mascul și femelă) datează din octombrie 2008, de lângă Antsohihy. ■

Stufărica cu gușă sură (*Spelaornis badeigularis*) a fost cunoscută și descrisă pentru știință în 1948, doar după un singur exemplar femel care a fost prins cu plasă, în 5 ianuarie 1947, în M-ții Mishmi, la o altitudine de 1545 m din Himalaia de est, India. După acesta, timp de 58 ani, specia nu a mai fost observată. Însă în 18 noiembrie 2004, tot în M-ții Mishmi, la 1800 m altitudine Ben King și Julian P. Donahue au redescoperit. Pasărea a fost atrasă cu ajutorul vocii unei specii

foarte apropiate, stufărica cu gușă ruginie (*S. caudatus*) și astfel s-au putut face și câteva fotografii. După o zi, în drumul dintre Roing și Hunli, la Pasul Mayodia, cei doi cercetători au reușit să atragă, cu glas redat de pe înregistrare, un număr de șapte păsări pe o distanță de doar un kilometru. Păsările au fost observate într-o pădure de foioase sempervirent, la altitudini între 1545 și 2330 m. ■

O nouă specie de colibri (*Eriocnemis isabellae*), cu culori deosebite, a fost descoperită în Columbia. După descoperirea din anul 2005, cei doi ornitologi, Alexander C.-D. și Alfonso L. O. au observat specia de trei ori în pădurile montane din Serrania del Pinche din sud-vestul Columbiei. De fiecare dată au identificat doar câteva exemplare.

Cercetătorii privesc sumbru la viitorul acestei specii, fiindcă zona unde asează populație a fost descoperită nu este protejată. Pasărea are talie relativ mare, penele gușei masculilor are reflexe metalice care joacă în două nuanțe iar deasupra picioarelor prezintă un smoc de puf alb, caracteristic. Cu ocazia expediției din 2006, ornitologii au avut posibilitatea să observe mai în detalii specia și să facă și fotografii în vederea unei identificări mai exacte, imagini care au adus dovada incontestabilă că este vorba de o specie necunoscută de către știință. Totodată acest colibri este cel mai frumos și mai bogat colorat dintre cele descoperite în ultimul deceniu. Instituția Colibri din Columbia a inițiat elaborarea unui plan de conservare a speciei, împreună cu comunitățile locale și organele de stat, în vederea declarării zonei ca arie protejată. În același timp Fundación Ecohabitad depune eforturi foarte mari pentru stoparea alarmantă a creșterii, transformării zonelor naturale în terenuri arabile prin compensări care sprijină agricultura durabilă.

Stachyris nonggangensis

O nouă specie de pasăre a fost descoperită în regiunea Guangxi, situat în partea de sud al Chinei, în vecinătatea graniței cu Vietnam. Pasărea a fost obser-

continuare în pag. 11

Cercetări ihtiofaunistice pe Mureș în jurul localităților Senetea și Reghin

Nagy András Attila
Imecs István

În luna iulie 2008 am petrecut o săptămână la Senetea (HR), la centrul de cercetare Apáthy István. În acest timp am încercat să evaluăm ihtiofauna râului Mureș în jurul localității mai sus menționate; în vederea capturării peștilor folosind scule filtratoare active (năvoade), minciogi și undițe.

În timpul studiului am identificat 8 specii de pești și am fost informați, de Sárkány-Kiss Endre, despre prezența a încă unei specii existente. Aceste specii sunt: păstrăvul (*Salmo trutta fario*), lipanul (*Thymallus thymallus*), cleanul (*Squalius cephalus*), boșteanul (*Phoxinus phoxinus*), beldița (*Alburnoides bipunctatus*), porcușorul (*Gobio gobio*), murgoiul bălțat (*Pseudorasbora parva*), grindelul (*Barbatula barbatula*) și bibanul (*Perca fluviatilis*). Dintre acestea, opt specii sunt autohtone, indigene, iar una (murgoiul bălțat)

este introdusă și este specie invazivă. În 2004 păstrăvul se putea prinde încă într-un număr destul de mare, în vreme ce anul acesta am reușit să capturăm doar câteva exemplare. Numărul redus al păstrăvului se poate datora prezenței murgoiului bălțat, deoarece aceasta consumă icrele altor specii, diminuând numărul acestora. Totodată, păstrăvul a fost singura specie găsită în pârâul Senetea. Menționăm a fi de remarcat însă prezența lipanului pe care l-am întâlnit într-un număr destul de mare și ale cărui efective sunt în scădere în apele de pe teritoriul țării noastre.

Trebuie să menționăm faptul că în 2006 am reușit să capturăm aici și câteva exemplare de moioagă (*Barbus petenyi*), despre care presupunem că este prezent și în momentul de față, însă datorită echipamentului folosit nu am reușit s-o capturăm.

Tot în cursul lunii iulie, între datele 17 și 21, am efectuat un asemenea studiu și în jurul localității Reghin (MS), unde am reușit să identificăm 13 specii. Acestea sunt următoarele: știuca (*Esox lucius*), cleanul (*Squalius cephalus*), avatul (*Aspius aspius*), obletele (*Alburnus alburnus*), beldița (*Alburnoides bipunctatus*), morunașul (*Vimba*

vimba), scobarul (*Chondrostoma nasus*), mreana (*Barbus barbus*), moioaga (*Barbus petenyi*), porcușorul (*Gobio gobio*), porcușorul de nisip (*Romanogobio kessleri*), porcușorul de vad (*Romanogobio uranoscopus*) și bibanul (*Perca fluviatilis*). Ca o notă interesantă menționăm, că în timpul unui pescuit anterior, efectuat în anul 2003 am reușit să capturăm caracadă (*Carassius carassius*) pe o porțiune cu curgere destul de rapidă a Mureșului. Presupunem că peștele respectiv a ajuns aici din una din bălțile aflate în apropierea râului, bălți care s-au format pe brațul mort al Mureșului. Tot în acel an am reușit să capturăm aici și patru exemplare de fusar (*Zingel streber*).

Unele dintre speciile sus menționate figurează în anexa II. a Directivei Habitare, motiv pentru care ar fi binevenit ca unele porțiuni de râu, cu lungimi reprezentative, să fie desemnate ca zone protejate. În amonte de localitatea Reghin, pe Mureș funcționează mai multe balastiere care afectează în mod negativ porțiunea respectivă a râului. Datorită acestor activități, albia râului devine tot mai adâncă iar cursul tot mai lent, de pe urma acestor modificări rezultă pierderea caracteristicilor acestor porțiuni, schimbându-se totodată și compoziția speciilor de pești.

Un alt factor care afectează negativ ichtiofauna râului este pescuitul. Pescarii prind foarte mulți pești de talie mică (de ex. diverse specii de porcușori) și doar foarte puțini dintre ei le dau drumul înapoi. Majoritatea lor le duc acasă și hrănesc cu ele pisicile. În perioada care urmează ar fi benefic să inițiem un proiect pentru informarea pescarilor din zonă și să amplasăm pe malul râului panouri informative cu speciile de pești protejate. ■

Lipan (*Thymallus thymallus*) • Foto: Nagy András Attila

Scurtă prezentare al centrului de rehabilitare al Grupului Milvus

Tot mai mulți iubitori ai păsărilor iau cunoștință despre activitatea Grupului Milvus cu privire la salvarea și rehabilitarea păsărilor accidentate.

Singurul centru de rehabilitare, specializat, din țară a intrat în funcțiune în anul 2006.

Aproape săptămânal sună telefonul biroului nostru și suntem informați în legătură cu pasări rănite. De regulă păsările ajung, în scurt timp, la centrul de rehabilitare de la sediul nostru din Târgu Mureș, unde, în măsura posibilităților noastre, au parte de un tratament corespunzător.

La început, membrii asociației încercau să trateze păsările unde găseau spațiu disponibil pe moment: în baie, pe balcon, în cameră, în pod sau în garaj.

Majoritatea cauzelor accidentelor de care păsările suferă sunt legate de activitate umană. Cele mai frecvente cazuri sunt electrocutarea, fracturarea aripilor, comoția cerebrală cauzată de coliziunea cu diferite obiecte, ca fire sau cabluri electrice, geamuri, mai rar intoxicații sau împușcarea. În ultima perioadă a crescut și numărul păsărilor care ajung la noi după ce au fost confiscate de la deținători ilegali. În perioada de cuibărit, oameni binevoitori cu conștiință aduc la noi pui de pasări căzute din cuib sau care nu pot să zboare destul de bine.

Pe cursul anilor, tot mai frecvent ajung la noi pasări chiar și din părțile îndepărtate ale țării, cum ar fi București sau județele Timiș, Arad sau Constanța, fapt pentru care constituirea unui centru de rehabilitare modern a devenit o necesitate tot mai urgentă.

Nevoia aceasta iese în evidență și mai mult dacă comparăm numărul păsărilor tratate din ultimile câțiva

Ulii porumbari tineri la centrul de rehabilitare al asociației - Foto: Daróczy J. Sz.

ani: 4 pasări în 2005, 16 în 2006, 27 în 2007, 45 în 2008 și deja 6 exemplare până în luna martie 2009.

Am reușit să salvăm și să eliberăm cu succes majoritatea păsărilor care au răspuns pozitiv la tratamentele la care au fost supuse.

Din nefericire au fost și cazuri în care păsările au murit la scurt timp după ce au ajuns la noi, în urma gravității leziunilor suferite sau, datorită incapacității de recuperare, trebuia să recurgem la eutanasierea lor.

În prezent un număr de 12 pasări se află încă sub tratament la centrul nostru, dintre care 3, nefiind capabile de zbor, nu pot fi eliberate. De obicei păsările rănite se recuperează în termen de 2-6 luni, uneori însă, pentru o refacere completă, este nevoie de o perioadă mai îndelungată, de chiar și peste un an.

În prezent nu primim nici un fel de finanțare pentru tratamentul și hrănirea păsărilor, astfel centrul de rehabilitare este ținut în funcțiune din propriile puteri.

Din nefericire, numărul de pasări care ajung la noi depășește din ce în ce mai mult capacitatea de primire a volierelor, riscăm astfel să intrăm în situația în care nu vom mai putea adăposti păsările în mod corespunzător, fiind nevoiți să refuzăm primirea lor.

continuare din pag. 9

vată pentru prima oară în luna februarie 2005 de către Zhou Fang și Jiang Aiwu, ornitologi chinezi, care i-au dat numele de *Stachyris nonggangensis*. Pasărea de talia unui pumn are un colorit predominant brun închis, având drept caractere distinctive irisul deschis, pata albă din zona urechilor și bărbia albicioasă pătată cu pete negre. Specia a fost clasificată și încadrată în familia *Timaliidae*. Primul exemplar doveditor a fost capturat în ianuarie 2006 și mai apoi descris în 2008. Comportamentul speciei seamănă foarte mult cu cel al păsărilor din genul *Napothera*, căutând hrana alergând pe sol și nu din zbor. Meniul este compus predominant din insecte și păianjeni, pe care le prinde printre pietre și pe sub frunzele uscate. În ceea ce privește preferințele de habitat se pare că are o afinitate pentru zonele carstice și păduri tropicale, unde caută tăierile selective și răriturile. După cunoștințele actuale, distribuția speciei se limitează doar la Nonggang Natural Reserve, dar dat fiind faptul, că habitate identice sunt întâlnite și în nordul Vietnamului și partea de sud-estul zonei Yunnan, este posibil ca această specie să fie raportată în viitor și din aceste zone. Deoarece China - contrar Indiei și celorlalte țări asiatice colonizate - nu a fost investigată de către ornitologi și are suprafețe mari care sunt greu accesibile, cercetătorii cred că este de așteptat descoperirea unui număr mai mare de specii de talie mică în această țară asiatică. ■

Surse:

www.mapress.com, www.worldtwitch.com, www.cityparrots.org, www.birdlife.org.

continuare în pag. 12

Costurile care presupun îngrijirea specifică și asigurarea hranei adecvate nu sunt deloc neglijabile. Din cele 32 de specii tratate până în prezent, de către noi, 22 au fost păsări răpitoare, celelalte 10 fiind omnivore sau insectivore. Între acestea s-a aflat și unele specii rare și periclitate cum ar fi acvila de câmp (*Aquila heliaca*), acvila de munte (*A. chrysaetos*) sau codalb (*Haliaeetus albicilla*), cele mai frecvente și comune specii adăpostite la noi fiind însă șorecarul comun (*Buteo buteo*), barza albă (*Ciconia ciconia*), vânturelul roșu (*Falco tinnunculus*) și ciuful de pădure (*Asio otus*). Toate aceste specii consumă hrană de origine animală, fără grăsimi, care trebuie să fie administrată în stare proaspătă. În momentul de față, pentru păsările tratate la noi (1 codalb, 4 șorecari comuni, 2 vânturei roșii, 1 buhă, 1 huhurez mic și 3 berze albe) avem nevoie de cel puțin 2,5-3 kg carne, fără grăsimi, în fiecare zi.

Cea mai adecvată hrană ar fi puui de o zi, care ar asigura necesarul pentru formarea ingluviilor, caracterizați și de o bună digestie a

lor și care ar satisface și necesitatea de calciu zilnic; însă puui de o zi pot fi procurați numai în anumite perioade.

Din păcate, din lipsă de resurse financiare, trebuie să renunțăm la examinări medicale de rutină care, în cazul unui centru modern reprezintă o necesitate de bază. Acestea sunt analiza sanguină, care în cazul intoxicărilor este foarte necesară, și radiografia, care joacă un rol determinant în depistarea și localizarea luxațiilor, rupturilor și impușcărilor. Pe lângă acestea, în cazul unor tratamente îndelungate, și procurarea medicamentelor, a bandajelor și pansamentelor necesare poate reprezenta o problemă majoră.

Prețul unei radiografii este de 50-80 RON, încât apelăm la aceasta numai în cazuri absolut necesare.

Sperăm ca în viitor, la Dumbrăvioara (MS) să putem realiza, conform planului nostru, un centru de reabilitare modern și adecvat. Pentru amenajarea acestui centru profităm de bunăvoința familiei Teleki, care a pus la dispoziția noastră o parte din curtea castelului, o anexă și clădirea fostului grajd, însă finalizarea acestuia va mai dura

un timp. Aici va fi posibilă ridicarea unor voliere libere și închise, corespunzătoare pentru păsările aflate în diferite stadii de vindecare. Păsările de aici vor putea fi adoptate simbolic, pe o perioadă anume, în cazul în care un vizitator decide să suporte cheltuielile de tratament și de hrănire ale păsării preferate.

Dintre păsările care nu pot fi eliberate vom ține câteva în scop educativ, într-un loc amenajat pentru primirea vizitatorilor.

Am dori să-i mulțumim D-lui Antal Mircea, medicilor veterinari dr. Borka Levente și dr. Bob Miklós pentru ajutorul acordat, respectiv D-lui Molnár Antal care ne-a ajutat mult în construirea centrului de reabilitare.

Oferind Grupului Milvus 2% din impozitul pe venit al Dvs., puteți contribui semnificativ la întreținerea și perfecționarea centrului nostru de reabilitare! Pentru noi și sumele mici sunt foarte importante, astfel cca. 15 RON poate asigura hrana păsărilor din centru, necesară pe o zi. ■

Migrans

Publicația Asociației pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus”
Apare la fiecare trei luni

Redactor:

Daróczy J. Szilárd

Echipa de redacție:

Hegyeli Zsolt, Sos Tibor

Tehnoredactor:

Farkas Ángor

Corectură lingvistică:

Cornelius Câlțea

Adresa:

Op. 3, Cp. 39

540620 Tg.-Mureș, România

Tel/fax: (+4) 0265 264726

E-mail: office@milvus.ro

Web-site: www.milvus.ro

ISSN 1454-0290

CU 2% DIN IMPOZITUL PE VENIT, PUTEȚI CONTRIBUI LA PROTECȚIA PĂSĂRILOR ȘI A NATURII!

Suma, reprezentând până la 2% din impozitul anual de venit, poate fi destinată pentru sprijinirea unei organizații nonprofit, cum este și Asociația „Grupul Milvus”. Această sumă poate contribui la rezolvarea unor probleme legate de protecția păsărilor și a naturii din România. Prin direcționarea către organizația noastră a 2% din impozitul Dvs. puteți contribui semnificativ la funcționarea și perfecționarea centrului de reabilitare pentru păsări a Grupului Milvus. La sediul organizației primim, uneori săptămânal, păsări protejate, accidentate sau bolnave, care necesită intervenție medicală imediată. Pentru ca aceste păsări să fie redat mediliului lor natural, trebuie să treacă de multe ori prin tratamente repetate, lungi și costisitoare. Contribuția Dvs. poate fi un ajutor foarte mare în tratarea și îmbunătățirea condițiilor de întreținere a păsărilor în vederea facilitării unei însănătoșiri cât mai rapide pentru a fi apte de eliberare.

De ce e bine să folosiți această prevedere?

- nu vă costă nimic;
- contribuiți la eficientizarea cheltuiirii banului public-deci al Dvs.;
- puteți ajuta la rezolvarea problemelor de protecția naturii, direcționând 2% către Asociația „Grupul Milvus”.

Ce trebuie să faceți?

Completați datele pe declarație în funcție de sursa dvs. de venit:

- dacă aveți venituri din salarii: completați declarația 230 (punctele A și B). Dacă nu cunoașteți suma corespunzătoare care reprezintă 2% din impozit, puteți lăsa căsuța necompletată, care va fi completată ulterior de către organele fiscale.
- dacă aveți venituri din alte surse (cedarea folosinței bunurilor, drepturi de autor, etc): completați declarația 200 (punctul III)

Date de identificare:

- denumirea organizației: Asociația „Grupul Milvus”
- codul de identificare fiscală (codul fiscal): 14198928
- contul bancar al organizației în format IBAN: RO 98 BRDE 270 SV 03140262700

Puteți descărca formularul de pe site-ul nostru: www.milvus.ro

Data limită de depunere a formularelor este 15 mai 2009. Formularul, împreună cu o copie a fișei fiscale pe anul respectiv poate fi depusă direct la registratura organului fiscal sau poate fi trimis, prin scrisoare recomandată, la Agenția Locală de Administrare Fiscală în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiscal al persoanei care dorește direcționarea celor 2%.

Vă mulțumim!